

Ο Αναστροφέας

(Πύλη NOT)

Τύποι Αναλύσεων

- Για την μελέτη της συμπεριφοράς των κυκλωμάτων υπάρχουν οι ακόλουθοι τύποι
- AC (Μελέτη εναλλασσόμενων σημάτων)
- DC (Μελέτη συνεχών σημάτων)
- Transient (Μελέτη παραμέτρων όπως ρεύμα, τάση συναρτήσει του χρόνου)

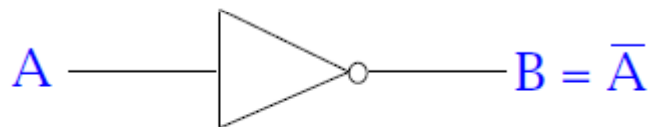
Για ψηφιακά κυκλώματα

- Κυρίως χρησιμοποιείται η Transient ανάλυση.
- Η DC χρησιμεύει για κατανόηση της Transient ανάλυσης.

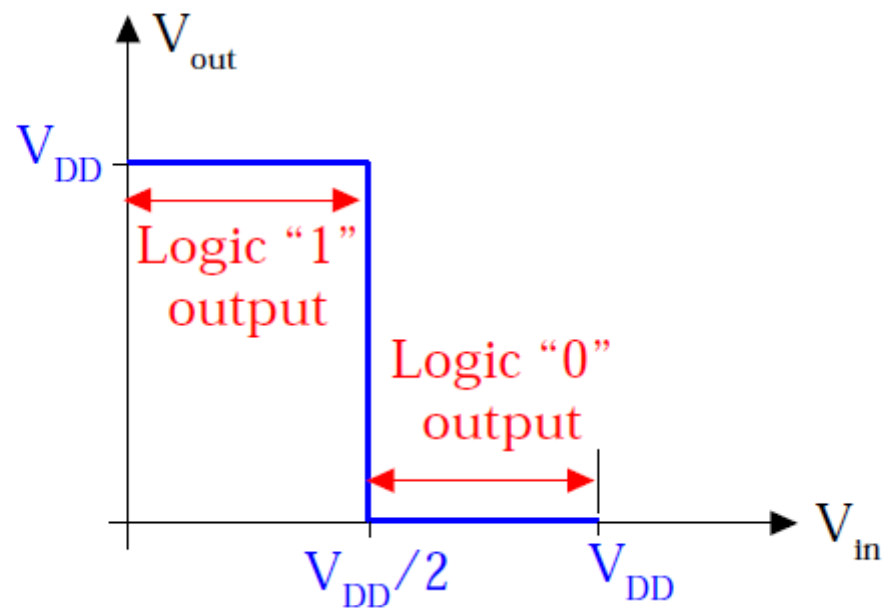
Για αναλογικά κυκλώματα

- Η AC είναι βασική

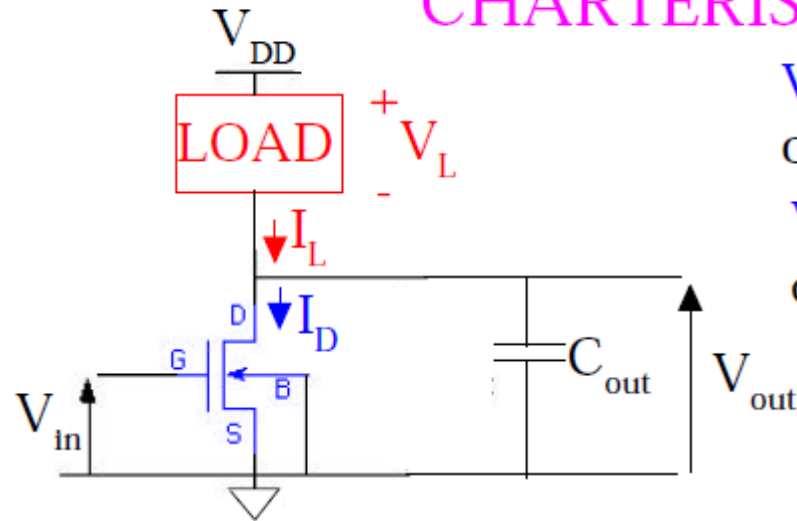
IDEAL INVERTER VOLTAGE TRANSFER CHARACTERISTIC (VTC)

A	B
0	1
1	0

ACTUAL INVERTER VOLTAGE TRANSFER CHARACTERISTIC (VTC)

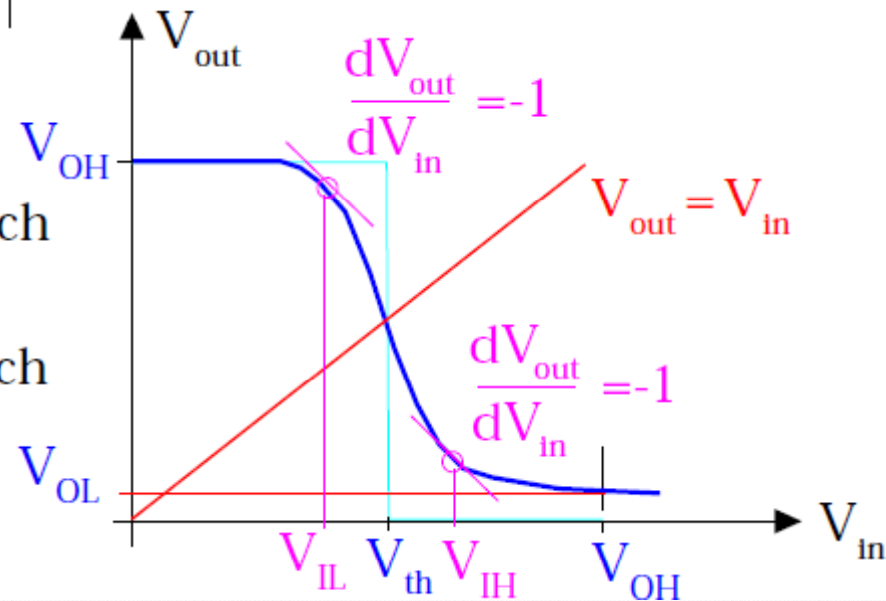

V_{OH} -> max output voltage when output is "1"

V_{OL} -> min output voltage when output is "0"

V_{IL} -> max input voltage which can be interpreted as "0"

V_{IH} -> min input voltage which can be interpreted as "1"

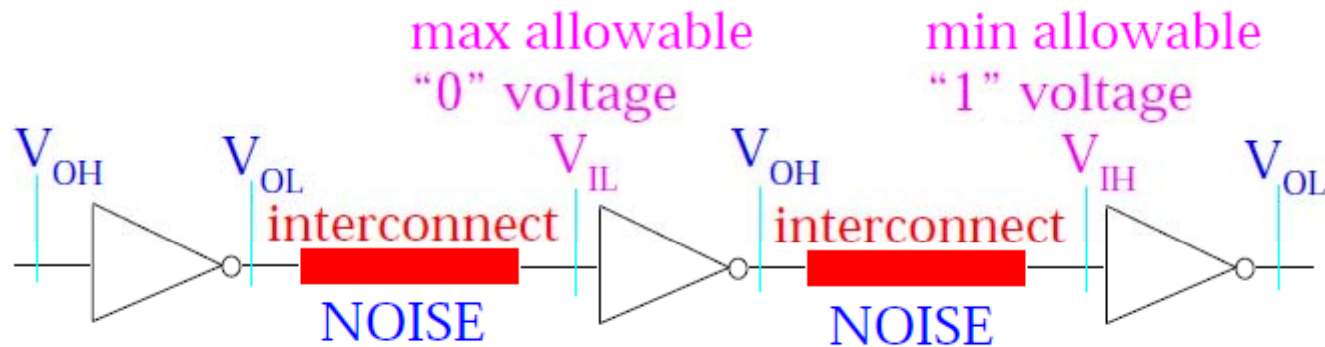
NOISE IMMUNITY AND NOISE MARGINS

V_{OH} -> max output voltage when output is "1"

V_{OL} -> min output voltage when output is "0"

V_{IL} -> max input voltage which can be interpreted as "0"

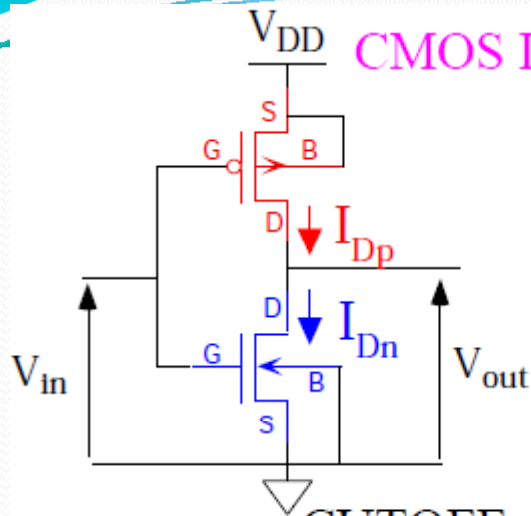
V_{IH} -> min input voltage which can be interpreted as "1"

$$NM_H = V_{OH} - V_{IH}$$

$$NM_L = V_{IL} - V_{OL}$$

CMOS INVERTER - STATIC CHARACTERISTICS

$$V_{in} = V_{gsn} = V_{gsp} + V_{DD}$$

$$V_{out} = V_{dsn} = V_{dsp} + V_{DD}$$

CUTOFF

NONSATURATED

SATURATED

p-device

$$V_{GSp} > V_{Tp}$$

$$V_{GSp} < V_{Tp}$$

$$V_{GSp} < V_{Tp}$$

$$V_{in} > V_{Tp} + V_{DD}$$

$$V_{in} < V_{Tp} + V_{DD}$$

$$V_{in} < V_{Tp} + V_{DD}$$

$$V_{DSp} > V_{GSp} - V_{Tp}$$

$$V_{DSp} < V_{GSp} - V_{Tp}$$

$$V_{out} > V_{in} - V_{Tp}$$

$$V_{out} < V_{in} - V_{Tp}$$

n-device

$$V_{GSn} < V_{Tn}$$

$$V_{GSn} > V_{Tn}$$

$$V_{GSn} > V_{Tn}$$

$$V_{in} < V_{Tn}$$

$$V_{in} > V_{Tn}$$

$$V_{in} > V_{Tn}$$

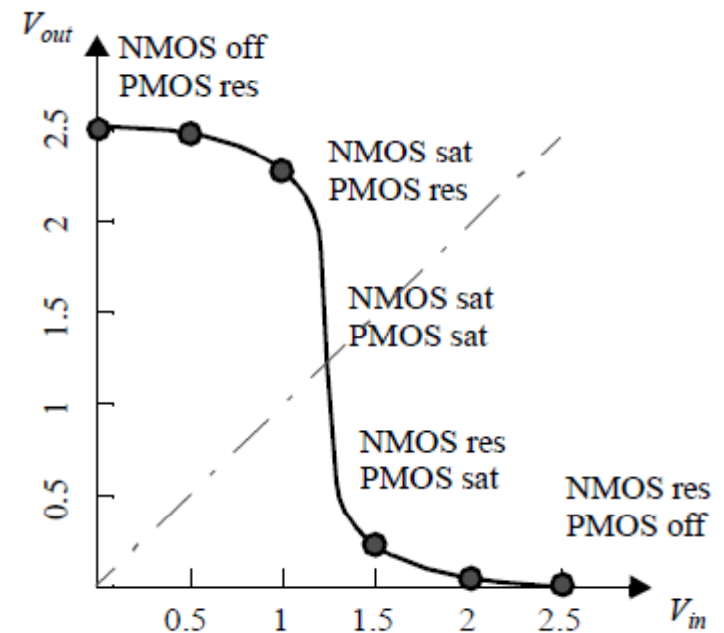
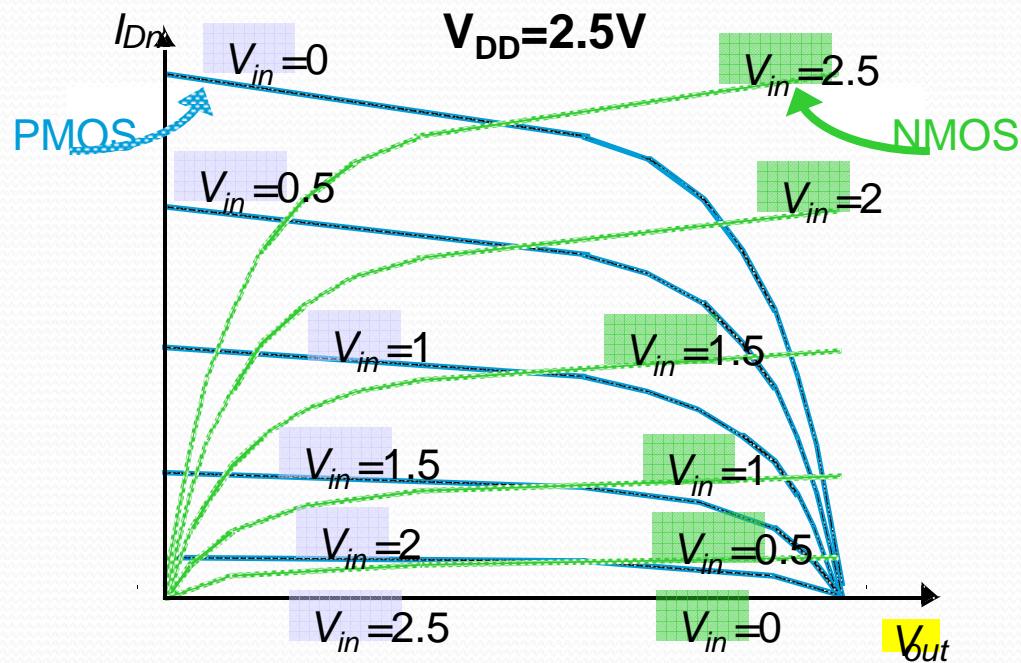
$$V_{DSn} < V_{GSn} - V_{Tn}$$

$$V_{DSn} > V_{GSn} - V_{Tn}$$

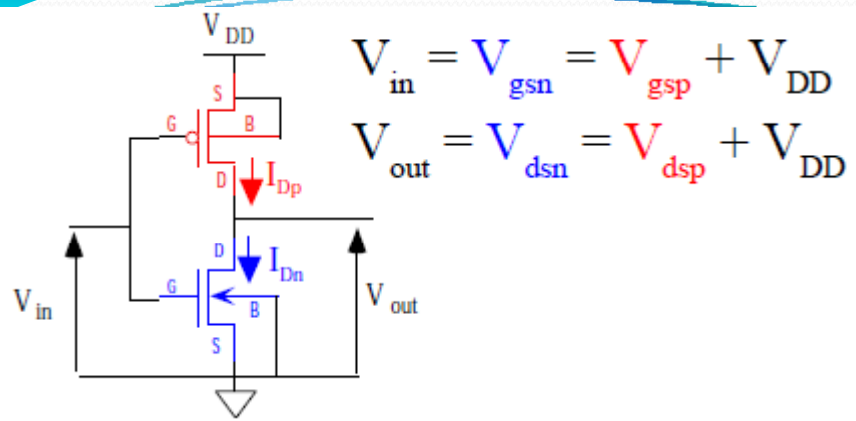
$$V_{out} < V_{in} - V_{Tn}$$

$$V_{out} > V_{in} - V_{Tn}$$

Χαρακτηριστική μεταφοράς CMOS αναστροφέα

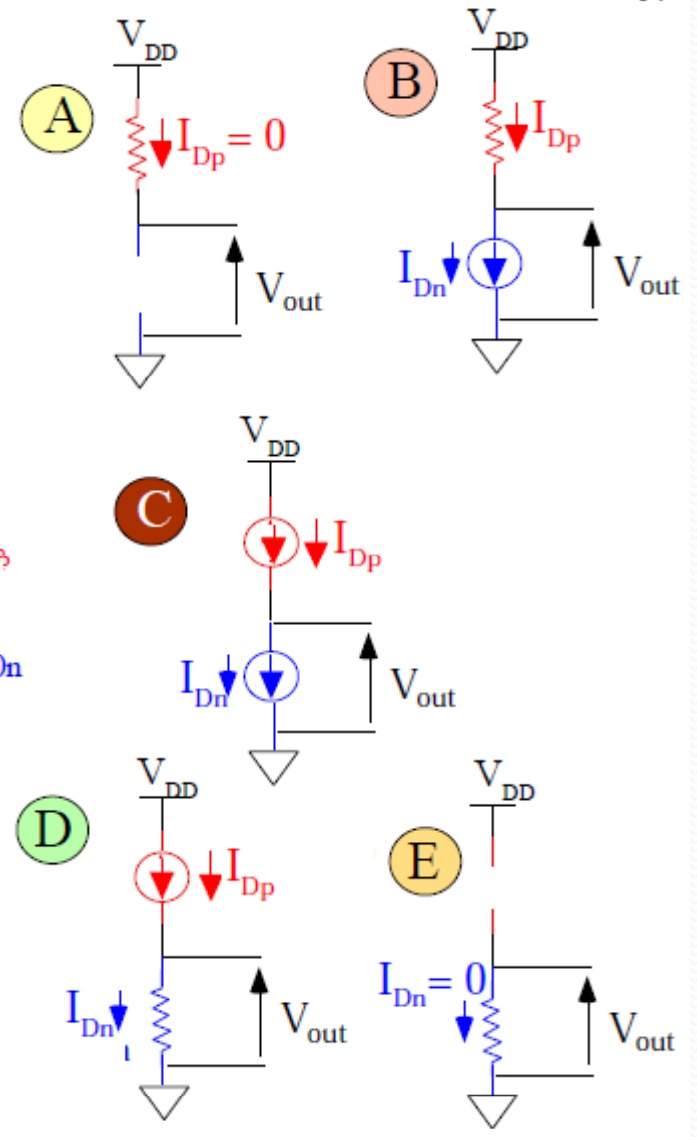
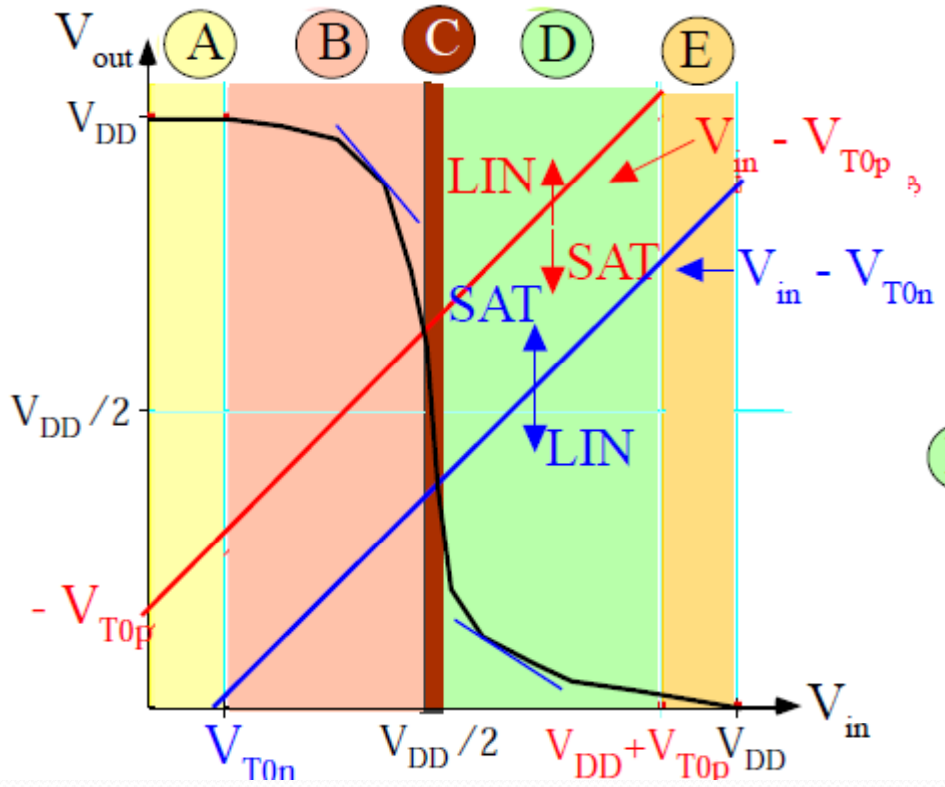

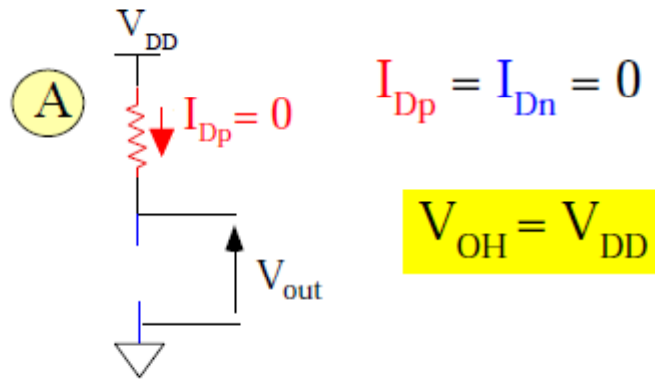

$$V_{in} = V_{gsn} = V_{gsp} + V_{DD}$$

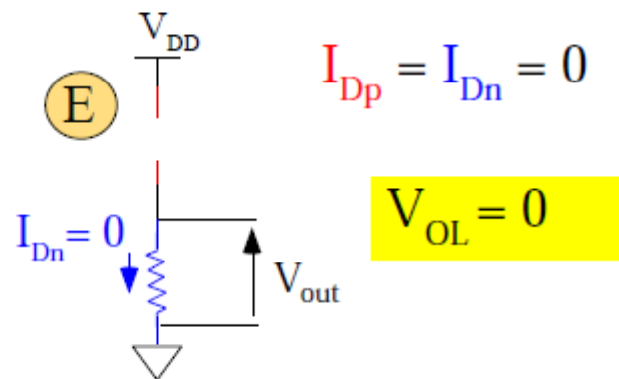
$$V_{out} = V_{dsn} = V_{dsp} + V_{DD}$$

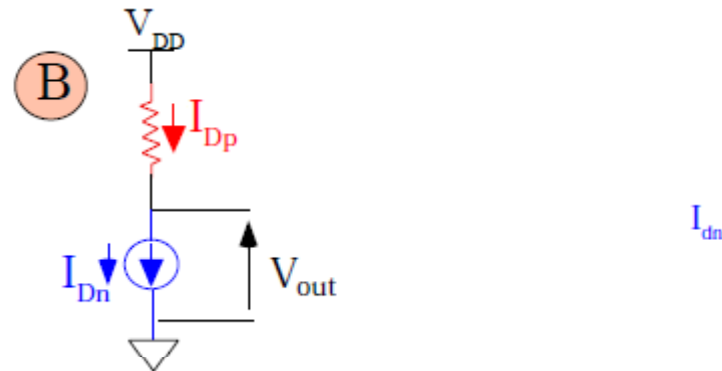
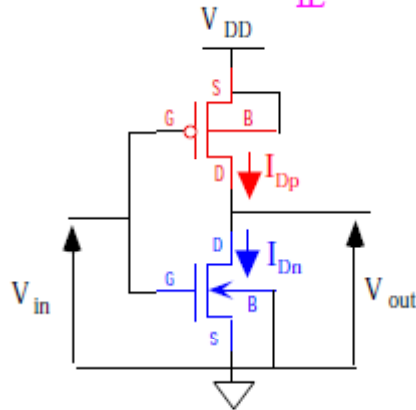
CALCULATE V_{OH}

CALCULATE V_{OL}

CALCULATE V_{IL}

$$I_{Dp} = I_{Dn}$$

$$\frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n (V_{GSn} - V_{T0n})^2 = \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p [2(V_{GSp} - V_{T0p})V_{DSp} - V_{DSp}^2]$$

$$V_{GSn} = V_{in}, \quad V_{GSp} = V_{in} - V_{DD}, \quad V_{DSp} = V_{out} - V_{DD}$$

$$\frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n (V_{in} - V_{T0n})^2$$

$$= \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p [2(V_{in} - V_{DD} - V_{T0p})(V_{out} - V_{DD}) - (V_{out} - V_{DD})^2]$$

$$\begin{aligned} & \frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n (V_{in} - V_{T0n})^2 \\ & = \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p \left[2(V_{in} - V_{DD} - V_{T0p})(V_{out} - V_{DD}) - (V_{out} - V_{DD})^2 \right] \end{aligned} \quad (1)$$

DIFFERENTIATING wrt V_{in}

$$k'_n \left(\frac{W}{L} \right)_n \left(\overset{V_{IL}}{\cancel{V_{in}}} - V_{T0n} \right) = k'_p \left(\frac{W}{L} \right)_p \left[(V_{out} - V_{DD}) + \left(\overset{V_{IL}}{\cancel{V_{in}}} - V_{DD} - V_{T0p} \right) \frac{dV_{out}}{dV_{in}} \right] \quad (-1)$$

$$- (V_{out} - V_{DD}) \frac{dV_{out}}{dV_{in}} \quad (-1)$$

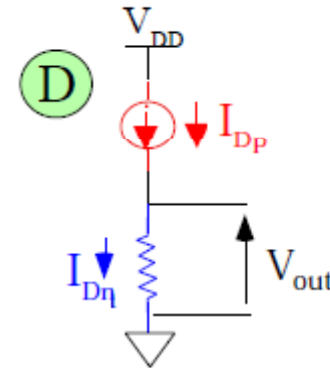
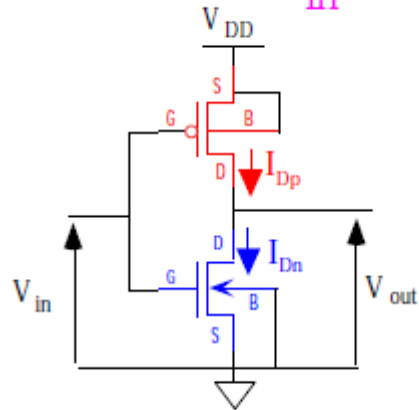
$$k'_n \left(\frac{W}{L} \right)_n (V_{IL} - V_{T0n}) = k'_p \left(\frac{W}{L} \right)_p \left[2V_{out} - V_{IL} + V_{T0p} - V_{DD} \right]$$

SOLVING FOR V_{IL}

$$V_{IL} = \frac{2V_{out} + V_{T0p} - V_{DD} + k_R V_{T0n}}{1 + k_R} \quad \text{where} \quad k_R = \frac{k'_n (W/L)_n}{k'_p (W/L)_p} \quad (2)$$

SOLVE (1) and (2) for V_{out} and V_{IL}

CALCULATE V_{IH}

$$I_{Dp} = I_{Dn}$$

$$\frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n [2(V_{GSn} - V_{T0n})V_{DSn} - V_{DSn}^2] = \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p (V_{GSp} - V_{T0p})^2$$

$$V_{GSn} = V_{in}, V_{DSn} = V_{out}, V_{GSp} = V_{in} - V_{DD}$$

$$\frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n [2(V_{in} - V_{T0n})V_{out} - V_{out}^2] = \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p (V_{in} - V_{DD} - V_{T0p})^2$$

$$\frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n [2(V_{in} - V_{T0n})V_{out} - V_{out}^2] = \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p (V_{in} - V_{DD} - V_{T0p})^2 \quad (3)$$

DIFFERENTIATING wrt V_{in}

$$k'_n \left(\frac{W}{L} \right)_n \left[(V_{in} - V_{T0n}) \frac{dV_{out}}{dV_{in}} + V_{out} - V_{out} \frac{dV_{out}}{dV_{in}} \right] = k'_p \left(\frac{W}{L} \right)_p (V_{in} - V_{DD} - V_{T0p})$$

$$k'_n \left(\frac{W}{L} \right)_n [-V_{IH} + V_{T0n} + 2V_{out}] = k'_p \left(\frac{W}{L} \right)_p (V_{IH} - V_{DD} - V_{T0p})$$

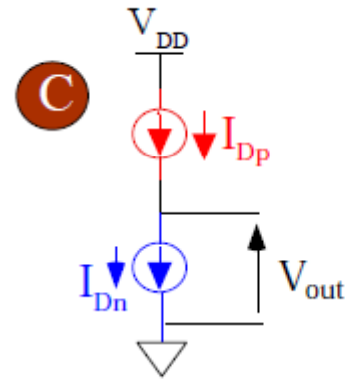
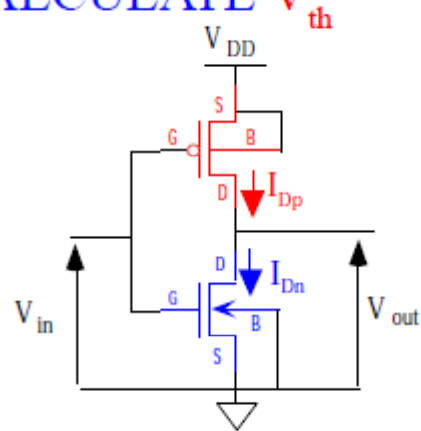
SOLVING FOR V_{IH}

$$V_{IH} = \frac{V_{DD} + V_{T0p} + k_R(2V_{out} + V_{T0n})}{1 + k_R} \quad (4)$$

where $k_R = \frac{k'_n(W/L)_n}{k'_p(W/L)_p}$

SOLVE (3) and (4) for V_{out} and V_{IH}

CALCULATE V_{th}

$$I_{Dp} = I_{Dn}$$

$$\frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n (V_{GSn} - V_{T0n})^2 = \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p (V_{GSp} - V_{T0p})^2$$

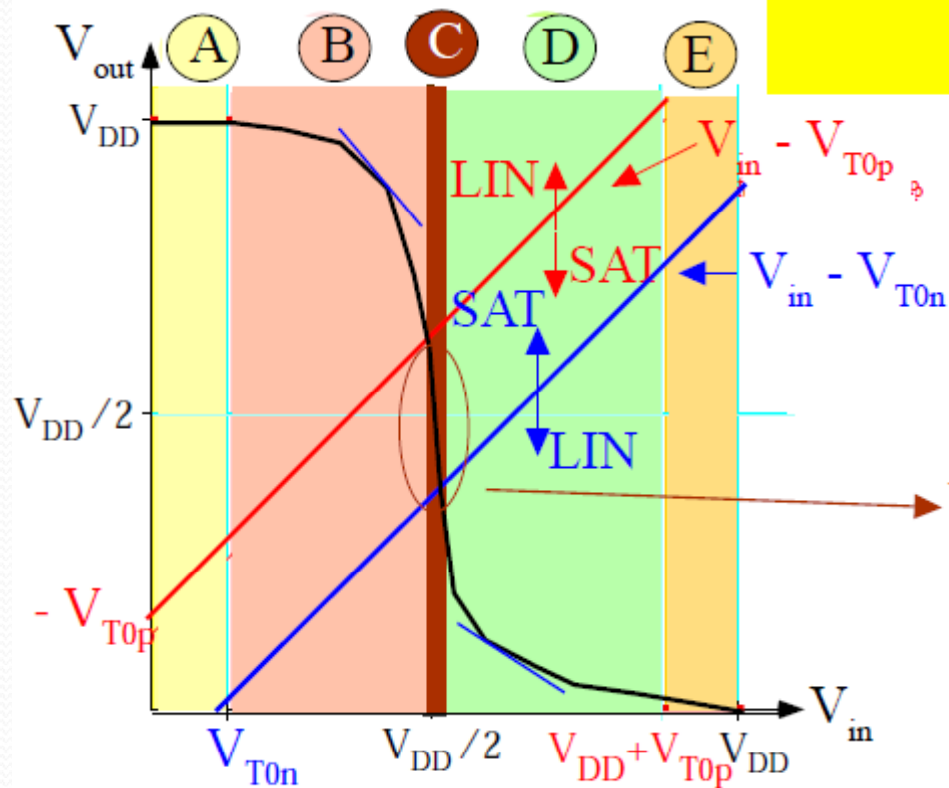
$$V_{GSn} = V_{in}, V_{GSp} = V_{in} - V_{DD}$$

$$\frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n (V_{in} - V_{T0n})^2 = \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p (V_{in} - V_{DD} - V_{T0p})^2$$

$$\frac{k'_n}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_n (V_{in} - V_{T0n})^2 = \frac{k'_p}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_p (V_{in} - V_{DD} - V_{T0p})^2$$

SOLVING for $V_{th} = V_{in}$

$$V_{in} = V_{th} = \frac{V_{T0n} + \sqrt{\frac{I}{k_R} (V_{DD} + V_{T0p})}}{\left(1 + \sqrt{\frac{I}{k_R}} \right)}$$

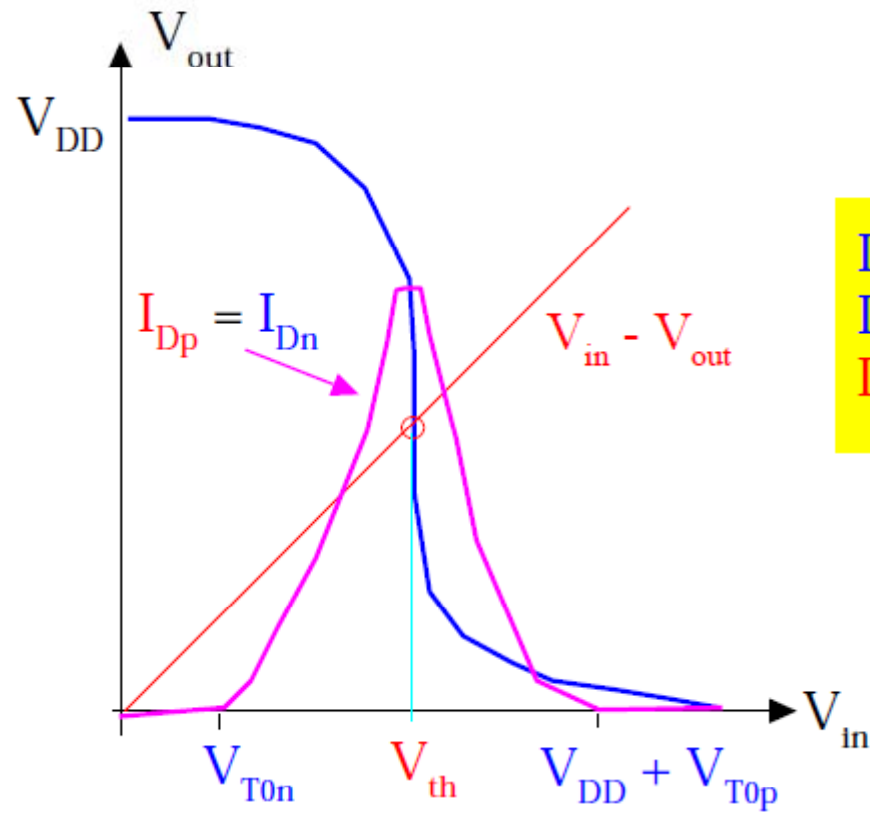
NOTE THAT

$$V_{th} = V_{in} = V_{out}$$

$$V_{th} - V_{T0n} < V_{out} < V_{th} - V_{T0p}$$

POWER SUPPLY CURRENT VS V_{IN}

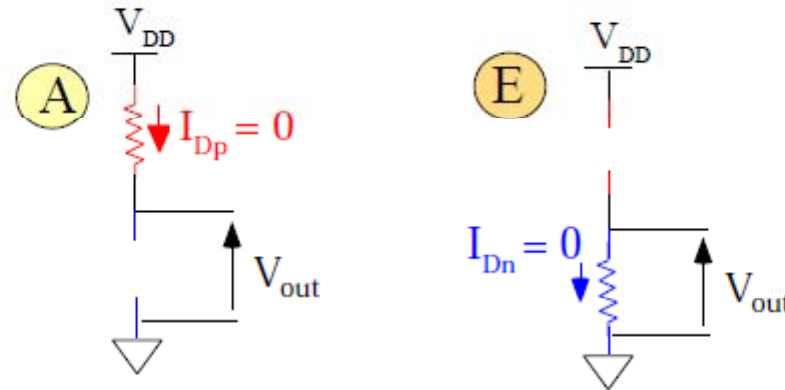

$$I_{DC} = 0, V_{in} < V_{T0n}$$

$$I_{DC} = 0, V_{in} > V_{DD} + V_{T0p}$$

$$I_{DC} = \text{MAX}, V_{in} = V_{th}$$

POWER DISSIPATION CONSIDERATIONS

$$P_{DC} = \frac{V_{DD}}{2} [I_{DC}(V_{in} = "0") + I_{DC}(V_{in} = "1")] = \frac{P(V_{in} = 0) + P(V_{in} = 1)}{2}$$

WHEN $V_{in} = V_{OL}$: $I_L = I_D = 0 \Rightarrow P(V_{in} = 0) = 0$

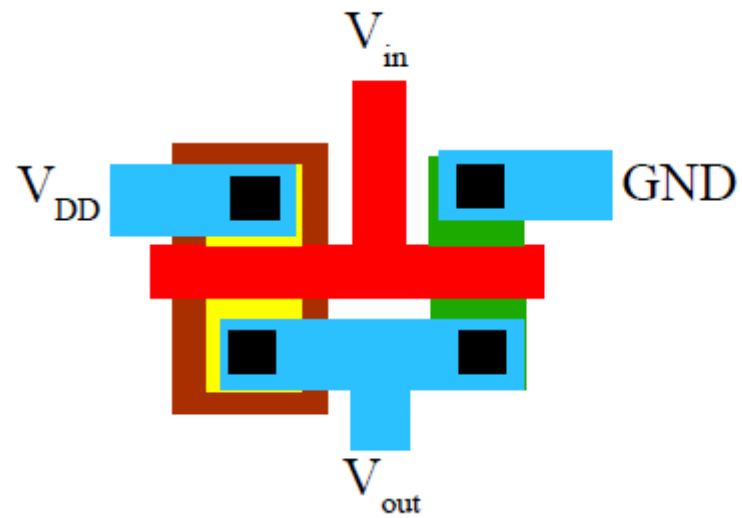
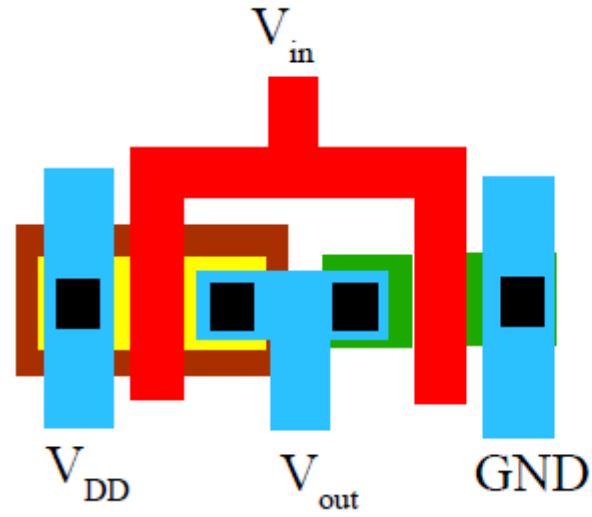
WHEN $V_{in} = V_{OH}$: $I_L = I_D = 0 \Rightarrow P(V_{in} = 1) = 0$

$$P_{DC} = 0$$

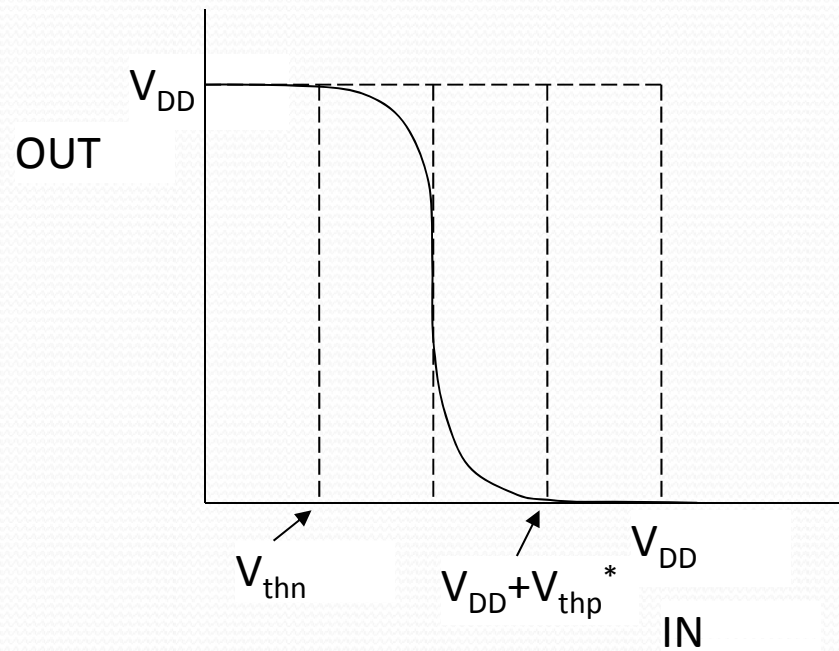
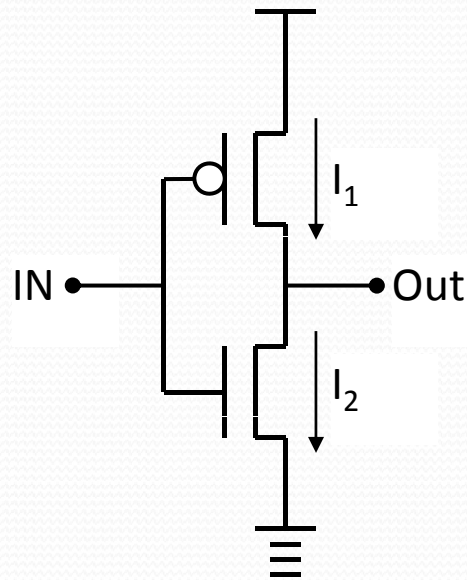
DIE AREA CONSIDERATIONS

COLOR LEGEND

- n-Well
- n⁺
- Polysilicon
- p⁺
- Metal 1
- Contact/via

DC ανάλυση ενός αναστροφέα

* V_{thp} , αρνητικό, εναλλακτικά $V_{DD} - |V_{thp}|$

- Θα εξετάσουμε περιπτώσεις όπου

$$V_{thn} < V_{DD} - |V_{thp}|$$

- Για μία τιμή της εισόδου λίγο πάνω από το V_{thn} το n-MOS τρανζίστορ είναι στην περιοχή κόρου
  - Η έξοδος θα είναι σχεδόν στο V_{DD} άρα θα είναι πάνω από την τιμή της εισόδου. Δηλαδή $V_D > V_G$. Επομένως $V_{GD} = V_G - V_D < 0$
- Αντίστοιχα για μία τιμή λίγο λιγότερη από $V_{DD} - |V_{thp}|$ το p-MOS θα είναι στην περιοχή κόρου

- Το n-MOS και το p-MOS δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα στην περιοχή τριόδου.
- Για την περιοχή τριόδου έχω
- n-MOS
  - $V_{GD} > V_{thn} \Leftrightarrow V_{IN} - V_{OUT} > V_{thn}$
- p-MOS
  - $V_{GD} < -|V_{thn}| \Leftrightarrow V_{IN} - V_{OUT} > -|V_{thn}|$
- Μπορούν όμως να είναι ταυτόχρονα στην περιοχή κόρου

Περιοχές λειτουργίας

- Περιοχή Α : n-MOS αποκοπή, p-MOS τριόδου
- Περιοχή Β : n-MOS κόρο, p-MOS τριόδου
- Περιοχή C : n-MOS κόρο, p-MOS κόρο
- Περιοχή D : n-MOS τριόδου, p-MOS κόρο
- Περιοχή E : n-MOS τριόδου, p-MOS αποκοπή

Περιοχή A

- $0 < V_{IN} < V_{thn}$
- Το n-MOS είναι στην αποκοπή άρα, $I_2 = 0$. Επομένως και $I_1 = 0$. Αλλά εφόσον το p-MOS είναι ενεργό (υπάρχει κανάλι) θα πρέπει $V_{DS} = 0$ και άρα $V_{out} = V_{DD}$

Περιοχή Β

$$I_2 = I_1 \Rightarrow$$

$$\beta_n \frac{(V_{IN} - V_{thn})^2}{2} = \beta_p \left[(V_{IN} - V_{DD} - V_{thp})(V_{OUT} - V_{DD}) - \frac{(V_{OUT} - V_{DD})^2}{2} \right]$$

άρα

$$V_{OUT} = (V_{IN} + V_{thp}) + \sqrt{(V_{IN} - V_{thp})^2 - 2 \left(V_{IN} - \frac{V_{DD}}{2} - V_{thp} \right) V_{DD} - \frac{\beta_n}{\beta_p} (V_{IN} - V_{thn})^2}$$

Περιοχή C

$$\beta_n \frac{(V_{IN} - V_{thn})^2}{2} = \beta_p \frac{(V_{IN} - V_{DD} - V_{thp})^2}{2}$$

Που δίνει

$$V_{IN} = \frac{V_{DD} + V_{thp} + V_{thn} \sqrt{\frac{\beta_n}{\beta_p}}}{1 + \sqrt{\frac{\beta_n}{\beta_p}}}$$

Για μία τιμή στην είσοδο υπάρχουν περισσότερες από μία τιμές στην έξοδο

Περιοχή D $I_2 = I_1 \Rightarrow$

$$\beta_n \left[(V_{IN} - V_{thn})V_{OUT} - \frac{V_{OUT}^2}{2} \right] = \beta_p \frac{(V_{IN} - V_{DD} - V_{thp})^2}{2}$$

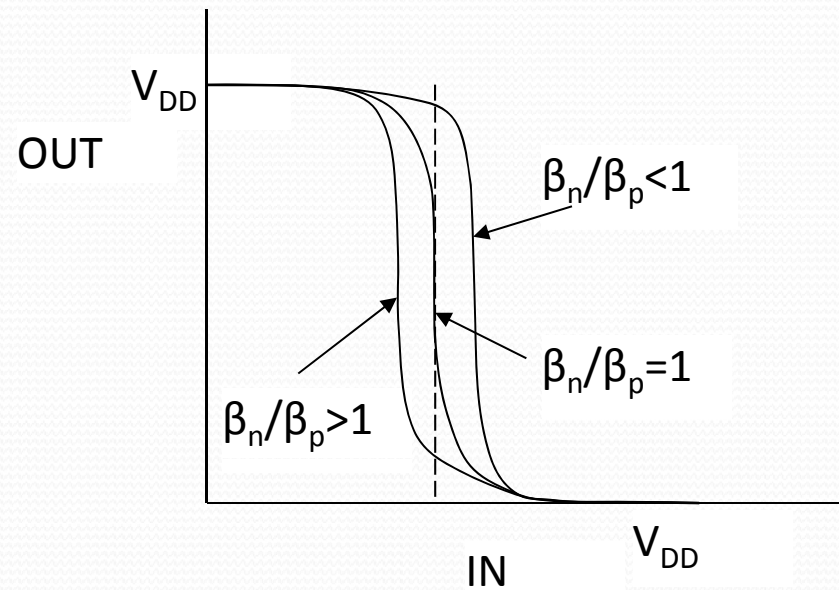
άρα

$$V_{OUT} = (V_{IN} - V_{thn}) - \sqrt{(V_{IN} - V_{thn})^2 - \frac{\beta_p}{\beta_n} (V_{IN} - V_{DD} - V_{thp})^2}$$

Περιοχή Ε

- Το p-MOS είναι στην αποκοπή άρα, $I_1=0$. Επομένως και $I_2=0$. Αλλά εφόσον το n-MOS είναι ενεργό (υπάρχει κανάλι) θα πρέπει $V_{DS}=0$ και άρα $V_{out}=0$

Επίδραση του λόγου β_n/β_p

Παρατήρηση για την περιοχή C

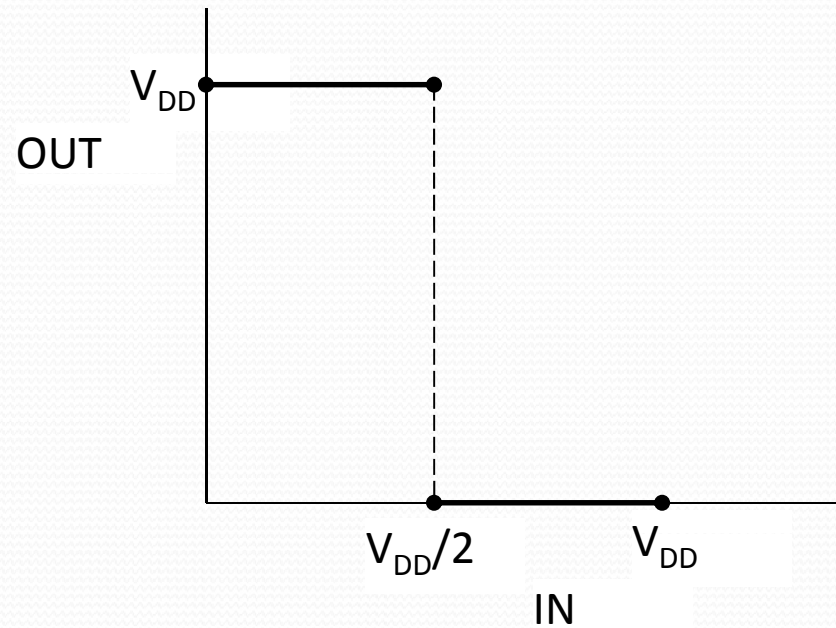
- Για μία τιμή εισόδου υπάρχουν διαφορετικές τιμές στην έξοδο
- Αυτό οφείλεται στο ότι το μοντέλο δεν είναι ακριβές
- Εάν λάβουμε υπ' όψιν την μεταβολή μήκους καναλιού τότε
  - Μικρή περιοχή τιμών εισόδου αντιστοιχεί σε μεγάλη περιοχή τιμών εξόδου
  - Μεγάλη κλίση αλλά όχι κάθετο τμήμα

Λογικές τιμές και τιμές τάσης

- Σε κάθε λογική τιμή αντιστοιχεί μία περιοχή από τιμές τάσης
- Οι περιοχές των τιμών τάσης μπορεί να είναι διαφορετικές για την είσοδο και την έξοδο μίας πύλης

Ιδανικός Αναστροφέας

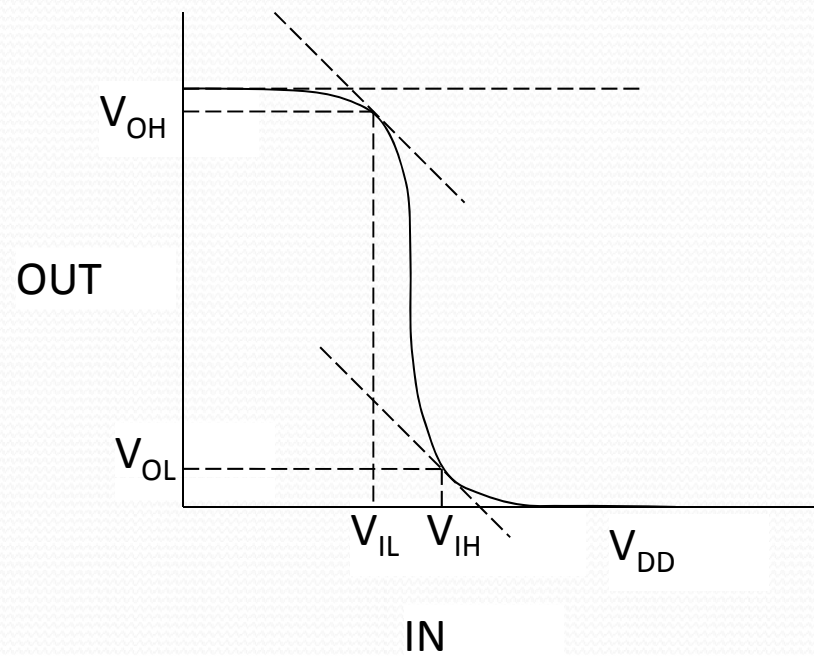
- DC Χαρακτηριστική μεταφοράς

- Η λογική τιμή “1” στην είσοδο αντιπροσωπεύεται από το διάστημα $(V_{DD}/2, V_{DD}]$
- Ενώ η λογική τιμή “0” στην είσοδο αντιπροσωπεύεται από το διάστημα $[0, V_{DD}/2)$
- Στην έξοδο η λογική τιμή “1” στην είσοδο αντιπροσωπεύεται από το V_{DD} και η λογική τιμή “0” αντιπροσωπεύεται από το 0

Ρεαλιστικός Αντιστροφέας

- Για τη είσοδο έχουμε
  - Λογική τιμή “1”, $(V_{IH}, V_{DD}]$
  - Λογική τιμή “0”, $[0, V_{IL})$

- Για τη έξοδο έχουμε
  - Λογική τιμή “1”, $(V_{OH}, V_{DD}]$
  - Λογική τιμή “0”, $[0, V_{OL})$

Περιθώριο θορύβου

- Με δύο λογικές πύλες (μία σαν είσοδο και την άλλη σαν έξοδο μπορούμε να ορίσουμε περιθώρια θορύβου)
- Το περιθώριο θορύβου για το λογικό “1” είναι $V_{OH} - V_{IH}$,
- Το περιθώριο θορύβου για το λογικό “0” είναι $V_{IL} - V_{OL}$